بانک

د افغانستان بانک میاشتنۍ مجله

شپاړسم کال، ۱۸۷ مه گڼه د ۱۴۴۴ کال رجب المرجب (۱۴۰۱ سلواغه) میاشت

افغانۍ ځنگه وساتو

طبق گزارش بانک جهانی نرخ تورم در افغانستان بین ماه های جولای تا نومبر ۲۰۲۲ از ۱۸.۳ در صد به ۹.۱ درصد رسیده که نشان دهنده تطبیق مؤثر سیاست های پولی است.

بانک

لړلـــــــیک / فهرست

لړلـــــــیک / فهرست	مخ
د افغانستان بانک د دوو ربعو لاسته راوړنو لنډ راپور	۱
نظام بانکی افغانستان: خدمات، محصولات و فواید آن	۵
سرمایه گذاری و مزایای آن	۷
سوله او اقتصاد	۹
راه های جاگزین واردات	۱۱
افغانی ځنګه وساتو	۱۳
اقتصادي خبرونه	۱۷
نقش انرژی پاک در اقتصاد	۲۰
د هیواد د بندرونو اقتصادي ارزښت	۲۲
معلومات مختصر در مورد رهن و اجاره	۲۵
توسعه اقتصادی و ربط آن با جوانان	۲۷

د امتیاز خاوند: د افغانستان بانک

کتنپلاوی: صدیق الله خالد، احمد جواد سداد، مفتي عبدالله آخندزاده او خواجه عصمت الله څلاند

سرلیکوال: شفیق الله بارز

مسئول مدیر: انور الله حیات

خبریالان: سید خالد خالقیار او عبدالحفیظ شاهین

ډیزاین: خالد احمد فیضي

فوټوژورنالیست: زیرک ملیا

د وېش مسؤل: نصرت الله احمدزی

د چاپ شمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

پته: د افغانستان بانک

ټلیفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

برېښنالیک: magazine@dab.gov.af

ویب پاڼه: www.dab.gov.af

د ثبت ګڼه: ۶۵۸

د مضمونونو او مقالو مسئولیت د لیکوالانو پر غاړه دی. د مجلې د مقالو او انځورونو څخه ګټه اخیستنه د سرچینې په ذکر کولو سره جواز لري.

مسئولیت مضامین و مقالات به نویسنده‌گان آن بر می گردد. استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

Da Afghanistan Bank-Youtube twitter.com/AFGCentralbank www.facebook.com/AFGCentralbank

د افغانستان بانک د دوو ربعو لاسته راوړنو لنډ راپور

(د محرم الحرام – جمادي الثاني ۱۴۴۴)

د پولي سیاستونو پلي کول

د افغانستان بانک د هېواد د مرکزي بانک په توګه ژمن دی څو د خپلو شته ابزارونو په کارولو سره پولي سیاستونه طرحه، جوړ او پلي کړي، ترڅو له دې لارې خپلې لومړنۍ موخې ته چې د بیو ټیکاو دی، ورسېږي. د ۱۴۴۴ کال په لومړیو دوو ربعو کې د افغانستان بانک وضعیت په ښه ډول مدیریت کړ او دې بانک وکولای شول چې د تورم کچه راټیټه کړي، په ښه ډول د اسعارو پر وړاندې د افغانۍ د ارزښت ساتنه وکړي او بلاخره خپلې اصلي موخې ته چې د بیو ټیکاو دی ورسیږي. پدې برخه کې د افغانستان بانک د لاسته راوړنو په اړه د نړیوال بانک وروستی راپور لا ډېر وضاحت وړاندې کوي.

باید وویل شي چې د افغانستان بانک په تېریو کال کې د بانکي نظام پر وړاندې له محدودیتونو سره سره، د بیو د ټیکاو ساتلو، د افغانیو د ارزښت د ټیکاو او د انفلاسیون د کنټرول په برخه کې د پام وړ لاسته راوړنې درلودلې دي چې دا لاسته راوړنې په پرله پسې ډول د ملي او

»

نړیوالو بنسټونو لخوا ستایل شوي دي، څرنګه چې نړیوالمل بانک په خپل وروستي راپور کې چې د ۲۰۲۳ کال د جنوري په ۲۵ نېټه يې خپور کړی دی، د انفلاسیون د کموالي او د هېواد د ملي پیسو د ارزښت د ټیکاو په تړاو خبر ورکړی دی.

په دې راپور کې راغلي دي چې د افغانستان د انفلاسیون نرخ خپل ټیټیدونکي بهیر ته دوام ورکوي او په دې وروستیو کې له ۱۸.۳ سلنې څخه۹.۱ سلنې ته راکم شوی دی، همدا ډول د دې راپور په اوږدو کې د افغانیو له ټیکاو څخه یادونه شوې او د څو وروستیو میاشتو په اوږدو کې يې د امریکایي ډالرو پر وړاندې د افغانی د مبادلې نرخ د ۸۹-۸۷ ترمنځ ښودلی دی چې د امریکایي ډالرو پر وړاندې۱.۵سلنه ډېر لږ کموالی ښکاره کوي، حال دا چې په یاده موده کې د امریکایي ډالرو پر وړاندې پاکستانی روپۍ (۲۴.۸ سلنه) او هندي روپۍ (۲.۶ سلنه) د ارزښت کموالی تجربه کړی دی.

د مبادلې نرخ

د افغانستان بانک د متحولي مبادلې د نرخ د مدیریت رژیم څخه پیروي کوي چې په دې اسعاري رژیم کې د مبادلې نرخ په بازار کې د تقاضا او عرضې پر بنسټ ټاکل کیږي او مرکزي بانک يې د شته ابزار په کارولو او له اړتیا سره سم له نوسانونو مخنیوی کوي. د ارزونې وړ مودې په اوږدو کې د اسعارو په وړاندې د افغانی نرخ په منځنی ډول د شرایطو په پام کې نیولو سره او د سیمې هېوادونو په پرتله له ښه والي څخه برخمن وو.

د پولي متغیرونو موخو ته رسېدل (تحقق)

د افغانستان بانک د پولي متغیرونو د په نښه کولو لپاره د پولي سیاست اداره څاري. د پولي متغیرونو د لاښه مدیریت لپاره ورته د شرایطو په پام کې نیولو سره د کال په پیل کې حد ټاکي. د افغانستان بانک توانیدلی دی څو د ارزونې لاندې موده کې پولي متغیرونه (په ګردښت کې پیسې او پولي زېرمې) له ټاکلي حد څخه ټیټ وساتي او د بې ساري ودې څخه يې د امکان تر بریده مخنیوی وکړي.

د بانکي سکتور کړنې

په دې برخه کې د بانکي نظام د کړنو او د هېواد کې د بانکي نظام د ثبات او سلامتیا په موخه د دې بانک د څارنې د څرنګوالي په اړه کړنې شاملې دي، چې لنډیز يې په لاندې ډول وړاندې کیږي.

په نویو حسابونو د محدودیت نه شتون

د افغانستان بانک د هېواد د مرکزي بانک په توګه تل هڅه کړې ده چې د درنو هېوادوالو لپاره په ټولو مالي او بانکي برخو کې غوره خدمتونه برابر کړي. په همدې موخه د افغانستان بانک په سوداګریزو بانکونو کې په ټولو هغو حسابونو چې نوي پرانیستل کېږي هر ډول محدودیتونه لرې کړي دي او هغه کسان چې نوي حسابونه پرانیزي هر وخت چې وغواړي له خپلو حسابونو څخه هر څومره چې اړتیا وي پیسې تر لاسه کړي.

همدارنګه په پخوانیو حسابونو باندې هم محدودیتونه را کم شوي دي او دا مهال خلک د پخوا په پرتله له خپلو حسابونو څخه ډېرې پیسې تر لاسه کولای شي، د یادونې وړ ده چې پدې برخه کې د لا زیاتو آسانتیاوو د رامنځته کولو لپاره هلې ځلې روانې دي، تمه ده چې ډېر ژر به پدې برخه کې مثبت پرمختګونه رامنځته شي.

په بانکي اړیکو او نړیوالو لیږدونو باندې د محدودیتونو د له منځه وړلو په موخه تخنیکي بحثونه

د افغانستان بانک په هېواد کې د بانکي اړیکو او د نړیوالو لیږدونو د ښه والي په موخه ګټور بحثونه تر سره کړي دي. د افغانستان بانک د رهبرۍ د هڅو، بحثونو او پرله پسې خبرو اترو په پایله کې په

»

ډېرو برخو کې د هېواد پر بانکي نظام محدودیتونه له منځه تللي او په پایله کې يې د افغانستان او د نړۍ د نورو هېوادونو ترمنځ د نړيوالې راکړې ورکړې او لېږدونو په برخه کې اسانتياوې رامنځ ته شوي او د نړيوالې ټولنې سره د سوداګريزو اړيکو د پراختيا لپاره لاره هواره شوې ده.

د مقرراتي چارو تنظيم

د بانکي څارنې لوی آمريت د مقرراتي چارو د ښه والي، د مشتريانو مالي ستونزو ته د رسېدنې، د نقدينه ګۍ د مديريت، د سوداګريزو بانکونو د کړنو د ښه والي، د بانکي خدمتونو د وړاندې کولو د تنظيم، له هېواده بهر لېږدونو د اسانتياوو، د صرافانو او پولي خدمتونو د وړاندې کوونکو د معاملو د آسانولو، د اداري د ښه والي، د بانکي خدمتونو د پراختيا او نور موضوعاتو په موخه د هېواد ټولو سوداګريزو بانکونو ته موثر متحدالمالونه استولي دي.

د بانکي نظام د ښه والي په موخه وړانديزونه

د بانکي څارنې لوی آمريت د ساحې بهر څارنې په برخه کې؛ د بانکي نظام د ټوليز وضعيت د څېړلو سربېره د ياد نظام د اوسنيو ستونزو د له منځه وړلو په موخه د مالي سلامتيا د شاخصونو، مخکنی اخطاريې او پر وخت اخطاريې د کړنلارې د مسودې د ترتيبولو، د بانکي نظام د نقدينه ګۍ د مديريت، د کړکيچ د مديريت پاليسۍ او نورو مهمو برخو کې اجراأت ترسره کړي دي. د يادونې وړ ده چې د بانکي نظام د کړنو د ښه والي، د ناخوندي او ناسالمو بانکي کړنو د مخنيوي، د بانکوالۍ له قانون، د افغانستان بانک له مقررو او دستورونو څخه د سوداګريزو بانکونو د پرله پسې سرغړونو د له منځه وړلو په موخه يو لړ مخنيوي کوونکي اقدامات او تدابير او د بانک په سرغړونکو کارکوونکو باندې اصلاحي اقدامات، تنفيذي شرايط او سم لاسي اصلاحي اقدامات وضع شوي دي.

د پيسو وينځلو او له جرمنو څخه د را پيدا شوو عوايدو د تمويل مخنيوی

په دې وروستيو کې د افغانستان بانک د پيسو وينځلو او له جرمونو څخه د ترلاسه شويو عوايدو د مخنيوي د قانون، د ترهګرۍ د تمويل قانون، د پيسو وينځلو او ترهګرۍ د تمويل پر وړاندې د مسؤليتونو او مخنيوي کوونکو اقداماتو د مقررې، د ښې اداري د مقررې او متحد المال مکتوبونو د تطبيق او رعايت څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه په يو شمېر بانکونو کې د پيسو وينځلو او ترهګرۍ د تمويل پر وړاندې د مبارزې د برخې څارنه پيل کړې چې دا پروسه دوام لري.

د اسلامي بانکوالۍ پراختيا

دې ته په پام سره چې اسلامي بانکوالي اوس مهال د نړۍ په ټولو هېوادونو کې مخ پر ودې روانه ده او د بشپړ خونديتوب درلودلو ترڅنګ د شريعت له حکمونو سره برابره ده، د افغانستان بانک په افغانستان کې د اسلامي بانکوالۍ د لا زياتې ودې او پراختيا لپاره اغېزناکې هڅې کړي دي.

په تېرو دوو ربعو کې لاندې کړنې د اسلامي بانکوالۍ د پراختيا په موخه تر سره شوې دي:

١- د ا.ا.امارت د وزيرانو شورا د اقتصادي کميسيون د (٢) ګڼې د ١٩/٠١/١۴۴۴ نېټې مصوبې په اساس ټولو خصوصي او دولتي بانکونو ته په ١٩٢٨/٢۴٩٨ ګڼې ٢١/٠٢/١۴۴۴ نېټې متحدالمال استول شوی دی، تر څو د اسلامي قرضو د ورکړې د پروسې لپاره اړونده اسناد د افغانستان بانک د شرعی نظارتی بورډ د تصويب لپاره راواستوي.

٢- د کوچنيو پورونو لومړني بانک د اسلامي پورونو ټول اسناد دافغانستان بانک د شرعی نظارتي بورډ له خوا تصويب شوي دي، دې بانک د اسلامی پورونو د

»

ورکړې فعالیت هم پیل کړی دی.

۳- داسلامي بانکوالی د ترویج او د اسلامي هېوادونو د تجربو څخه د ګټې اخیستنې په موخه په بحرین کې د اسلامي مالي ادارو د محاسبې او تفتیش د مؤسسې د نړیوالې ادارې AAOIFI سره د تفاهم نامې د لاس لیک اړونده کارونه نهایي شوي دي.

۴- د اسلامي مالي ادارو د محاسبې او تفتیش مؤسسې د معیارونو او شرعي محصولاتو د استفادې په موخه د دې آمریت وړاندیز د افغانستان بانک د محترم عامل پلاوي له خوا تصویب شوی .

۵- اسلامي بانکوالۍ ته د متعارفو بانکونو د تحویل لارښود د نورو هېوادونو د تجربو څخه په استفادې او د افغانستان د شرایطو سره سم تهیه او د افغانستان بانک د عالي شورا له خوا تصویب شوی. یاد لارښود د علومو اکاډمۍ د اسلامي بانکوالۍ د محترم څېړنیز مرکز سره هم شریک شوی دی.

۶- د علومو د اکاډمۍ د اسلامي بانکوالۍ د څېړنیز مرکز سره د متعارفو بانکونو د تحویل په اړه پر له پسې جلسې تر سره شوې دي.

۷- د اسلامي بانکوالۍ د کارونو د سرعت او ودې لپاره د افغانستان بانک د شرعي نظارتي بورډ د جلسو تعداد له څلورو څخه دولسو جلسو ته لوړ شوی دی.

۸- په تېرو دوو ربعو کې د افغانستان بانک د شرعي نظارتي بورډ شپږغونډې جوړې شوي دي. په دې غونډو کې د غضنفر بانک، د افغانستان نړیوال بانک، افغان یونایټډ بانک، د کوچنیو قرضو د لومړني بانک، افغان ملي بانک او همدارنګه د زراعتي پرمختیایي صندوق کړنلارې، لارښودونه او محصولات مرور او تصویب شوي دي.

۹- د نورو هېوادونو تجربو څخه د ګټې په موخه د افغانستان بانک یو هیئت ترکیې هیواد ته سفر درلود او هلته یې د اسلامي هېوادونو د مرکزي بانکونو په یوه جلسه کې ګډون وکړ.

۱۰- د صکوکو قانون د تدوین په اړه دې آمریت له تېروڅو میاشتو راهیسې د مالیې د محترم وزارت سره دوامداره جلسې کړې دي. د صکوکو د قانون لومړۍ مسوده د مالیې د وزارت سره په همغږۍ ترتیب شوې او اړوندو وزارتونو او دولتي ادارو ته د نظرونو اخیستلو لپاره لیږل شوې ده.

۱۱- د اسلامي بانکولۍ په برخه کې د IFSBاو AAOIFI د نړیوالو مهمو ادارو سره همکاري، په سروې کې برخه اخیستل او د اسلامي بانکولۍ د سکتور په اړه د ارقامو او معلوماتو شریکول

۱۲- د اسلامی بانکدارۍ او مالی خدماتو د آمریت ټول مقررات او داخلی کړنلارې او د مرابحې د محصول مسوده په پښتو او دري ژبو وژباړل شول. پدې سربېره د مشارکې او مشارکې متناقصې او اجارې د محصولاتو مسودې ترتیب شوې دي. او د نمایندګیو د پرانیستلو او د نورو بانکي تسهیلاتو په اړه د بانکونو غوښتنلیکونه طی مراحل شوي دي.●

ادامه لري ...

نظام بانکی افغانستان:

خدمات، محصولات و فواید آن

بانکها از جمله نهاد های مالی اند که خدمات و محصولات منجمله دریافت امانات از مشتریان و صدور قروض برای متشبثین علاوه بر سایر خدمات همچون انتقال پول از یک حساب به سایر حساب ها، خدمات چک بوک، صدور ضمانت نامه های بانکی برای شرکت ها، فراهم نمودن ماشین سپرده گیر، ماشین های خود پرداخت صرافی، کارت های اعتباری، کارت های پیش پرداخت برای استفاده آنلاین و بین المللی را فراهم می نمایند.

نظام بانکی منحیث نهاد واسطه مالی، ستون فقرات اقتصاد یک کشور را تشکیل داده و با فراهم نمودن زمینه جمع آوری پول راکد مشتریان بشکل امانات، قروض کوتاه مدت و طویل المدت را برای متشبثین خرد و بزرگ و سایر افراد نیازمند جامعه فراهم می نمایند که این عمل از یک سو باعث حفظ پول مشتریان و از سوی دیگر باعث در چرخش درآوردن پول های راکد افراد، رشد تجارت های کوچک و بزرگ و اشتغال زایی در جوامع میگردد.

دین مقدس اسلام نیز تاکید بیشتر روی تجارت و نظام بانکی اسلامی با در

»

نظرداشت اصول شریعت داشته است. بناءً، در این اواخر سیستم بانکداری اسلامی نیز در سراسر دنیا مخصوصاً کشورهای شرق میانه و آسیا رشد قابل ملاحظه داشته و بخش مهم از نظام بانکی دنیا را تشکیل میدهد. چنانچه حسب گزارش های نهاد صندوق وجهی پول مجموع دارایی های نظام بانکداری اسلامی در سراسر جهان از ۲۰۰ میلیارد دالر در سال ۲۰۰۳ به ۱.۸ تریلیون دالر در سال ۲۰۱۳ افزایش نموده است که انعکاس دهنده توسعهٔ چشمگیر بانکداری اسلامی در جهان میباشد.

نظام بانکی افغانستان:

نظام بانکی افغانستان متشکل از ۱۲ بانک تجارتی بوده که شامل۳ بانک دولتی، ۷بانک تجارتی داخلی)یک بانک کاملا اسلامی) و ۲ نمایندگی بانک های خارجی میباشد. سیستم بانکی نوین در افغانستان از سال ۲۰۰۳ بدینسو رشد قابل ملاحظه داشته و در عرصه رشد و توسعه اقتصاد کشور سهم چشمگیر داشته است. چنانچه حسب آمارهای بانک جهانی، تولید ناخالص داخلی افغانستان از قرار سال ۲۰۲۰ به ۲۰.۱۲ میلیارد دالر می رسد که به این ترتیب نظام بانکی کشور از قرار ماه مارچ ۲۰۲۲ به اندازهٔ ٪۱۳.۱۴ تولید ناخالص داخلی کشور را تشکیل داده به این اساس بخش مهم اقتصاد کشور را تشکیل میدهد.

در ضمن، با رشد سیستم بانکداری اسلامی در سایر کشور های جهان، سیستم بانکی مذکور در افغانستان نیز با این روند یکجا رشد چشمگیر نموده است. چنانچه از مجموع سکتور بانکی کشور، یک بانک بطور کامل اسلامی بوده و ۶ دریچه بانکداری اسلامی در بانکهای متعارف موجود میباشد که قروض و سایر خدمات مالی اسلامی را فراهم می نمایند.

محصولات و خدمات نظام بانکی افغانستان:

خدمات و محصولات مختلف که در نظام بانکی افغانستان برای مشتریان فراهم می گردند، بشرح ذیل میباشند:

- افتتاح حسابات جاری، میعادی و پس انداز،
- صدور قروض بزرگ، خرد و کوچک (مصرفی) صدور ضمانت نامه های بانکی، صدور لیتر آف کریدت، بانکداری از طریق اینترنت، انتقال پول به سراسر جهان،
- خدمات ماشین های سپرده گیر، و ATM، خدمات ماشین های POS ،
- صدور کارت های اعتباری، صدور ماستر کارت و
- فراهم نمودن سایر خدمات مالی.

استفاده از محصولات و خدمات بانکی و مزیت های آن:

همزمان با جهانی شدن Globalization، رشد تکنالوژی معلوماتی مالی و بانکی Fintech، رشد تجارت بین المللی و پیشرفت اقتصاد در سراسر جهان، استفاده از محصولات و خدمات بانکی جهت دریافت سهولت و انجام معاملات پولی نیز افزایش نموده است که این عمل باعث گردیده تا معاملات تجارتی در وقت کم، بطور امن و با هزینه کم انجام گردند.

در ضمن، همگام با انجام معاملات در اسرع وقت، استفاده از خدمات بانکی دارای مزیت های ذیل می باشند:

- رشد زیربناهای اقتصادی کشور
- در چرخش درآوردن پول راکد افراد جامعه،
- فراهم نمودن زمینه دریافت خدمات قروض اسلامی و رشد اقتصاد کشور، کاهش هزینه معاملات تجارتی کاهش خطرات ناشی از پولشویی و تمویل تروریزم،
- جلوگیری از فرسوده شدن بانکنوت ها، دسترسی به خدمات تجارتی آنلاین، مدرنیزه شدن خدمات مالی و بانکی، الحاق با سیستم مالی بین المللی،
- زمینه سازی سرمایه گذاری سایر کشور ها در داخل افغانستان
- دسترسی به پول در هر مکان و زمان با استفاده از ماشین های ATM
- پرداخت صرفیه بل برق، پول صرفیه آب، خدمات تکسی آنلاین، و سایر خدمات آنلاین. ●

منابع:
Islamic Finance and Role of IMF

سرمایه گذاری و مزایای آن

دانشمندان اقتصاد به این نظر اند که یک سرمایه گذار می تواند یک فرد باشد یا یک نهاد، که سرمایه خود را در اختیار یک فرد یا یک پروژه قرار می دهد. یک سرمایه گذار موفق نیازمند تفکر اقتصادی و برنامه منظم می باشد. هدف اصلی سرمایه گذار کسب نفع و افزایش سرمایه است .بناءً برای کسب سود باید سرمایه گذار ابتدا با انواع روش های سرمایه گذاری آشنا شده، سپس بر اساس اصول و مقررات آن رفتار نماید .

فعالیت سرمایه گذار همیشه با خطر همراه می باشد. پس سرمایه گذار باید از قدرت کنترول، مدیریت خطرات و بحران برخوردار بوده و در جریان سرمایه گذاری اش از بیشترین احتیاط و کمترین سهل انگاری کار بگیرد. زیرا بعضی اوقات سرمایه گذاران فعالیت های سرمایه گذاری شان را در حالی در یک بخش آغاز می نمایند که درک درست از اصول سرمایه گذاری در بخش متذکره ندارند .

در مورد سرمایه گذار، نظریات مختلف وجود دارد، مهمترین آنها عبارت از این است که سرمایه گذار در مورد این می اندیشد که پول و سرمایه خویش را به این هدف در کالا یا خدمات سرمایه گذاری می کند که در آینده نفع بیشتر از آن به دست بیاورد. در این جریان،هدف اساسی سرمایه گذار عبارت از تزریق پول و سرمایه نقدی به بازار و یا سایر بخش های اقتصادی جهت کسب مفاد و افزایش سرمایه در آینده است .

بر اساس مطالعاتی که در مورد فعالیت های سرمایه گذاران صورت گرفته سرمایه گذاران یک نوع فعالیت ندارند. اکثر دانشمندان فعالیت سرمایه گذاران را به دو دسته یعنی سرمایه گذاران محافظه کار و غیر محافظه کار تقسیم نموده اند. سرمایه گذاران محافظه کار کوشش می کنند تا در پروژه های کم خطر سرمایه گذاری کنند، »

در صورتی که سرمایه گذاران غیر محافظه کار در پروژه های کلان و پر از خطر سرمایه گذاری کرده مفاد زیادی را از آن خود می کنند .

در شرایط کنونی، بازار های ارز دیجیتل نیز عرض اندام نموده اند سرمایه گذاران کلان مانند ایلان ماسک و غیره وجود دارند که در بازار های ارز دیجیتل مصروف فعالیت می باشند. سرمایه گذار هر چه پول بیشتر داشته باشد، در بازار نیز تأثیر بیشتر دارند. به همین علت است که سرمایه گذاران بزرگ در دنیای مالی مهم پنداشته می شوند .

در علم اقتصاد، سرمایه گذاری کاری است که افراد سرمایه گذار آن را بخاطر کسب سود انجام می دهد. سرمایه گذاری مانند شمشیر دولبه است، به این معنا است که در برخی موارد علاوه بر اینکه سرمایه گذار هیچ سودی نمی کند، بلکه تمام سرمایه خود را نیز از دست می دهد .

اگر بخواهیم با مفهوم دقیق سرمایه گذاری آشنا شویم، باید بدانیم که سرمایه گذاری به کاری گفته می شود که افراد سرمایه گذار پول خود را صرف خرید دارایی می کند که ارزش پول خود را حفظ کرده و در آینده بیشترین سود را از آن خود نماید. همچنان سرمایه گذاری در دارایی های مانند سهام شرکت ها، ارز های دیجیتل و ارز های خارجی نیز امکان پذیر است .

افراد سرمایه گذار از گذشته های دور به این طرف در کسب و کار و بازار های مختلف به سرمایه گذاری مشغول بودند. در شرایط کنونی نیز با گذشت زمان بازار های جدید و مختلف برای سرمایه گذاران ایجاد می گردد و افراد و اشخاص می توانند در بخش های مختلف به سرمایه گذاری بپردازند.

سرمایه گذاری مزایای زیادی دارد از جمله سرمایه گذاری می تواند از ارزش منابع مالی حفاظت کند. سرمایه گذاری ارزش سرمایه را حفظ می کند، منابع مالی بیشتر شده، چندین برابر می گردد.

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

سرمایه گذار کیست ؟ نگاهی اجمالی به مفهوم سرمایه گذاری و انواع آن تاریخ نشر : ۲۰ / ۲/ ۱۴۰۱ / https://mihanblockchain.com

۲- أهم المعلومات عن المستثمر تاریخ نشر : ۱۴ / ۴ / ۱۴۰۱ / https://rouwwad.com

۳- Investment Basics Explained With Types to Invest in

https://www.investopedia.com › Investing › Investing Basics

تاریخ نشر : ۸/۷ / ۱۴۰۱

سوله او اقتصاد

سوله او اقتصاد هغه خوږې کلمې دي چې له یو بل سره لازم او ملزوم دي. پرته له سولې ښه اقتصاد امکان نلري او همدارنګه سوله بې له ښه اقتصاده دوامداره نه شي پاتې کیدلای. ځکه چې د انسان په ژوند کې سوله او اقتصاد د ژوند اساسي ارکان دي. انسان کولای شي چې له دې دواړو څخه برخمن شي.

سوله یوازې د جنګ او جګړې د نشتون په مانا نه ده بلکه د ټولنې د وګړو د ښه ژوند کولو ته لاره برابرول هم دي چې پدې کې عدالت، ورورولي، ازادي او خپلواکي هم شامله ده داسې چې د یوې ټولنې ټول وګړي د سولییز ژوند څخه برخمن وي او د هر هیوادوال حقوق خوندي وي. همدارنګه له نورو هېوادونو سره اقتصادي اړیکي غښتلې کیږي او د نړیوالې سوداګرۍ او صنعت په برخه کې مثبتې پایلې ترلاسه کیږي ځکه چې د پانګوالو او سوداګرو لپاره د پانګونې فرصتونه برابریږي او هېواد د ځان بسیاینې په لور درومي .

سوله او اقتصاد د انسان په ژوند کې ډېر زیات مهم رول لوبولای شي. انسانانو ته داسې وخت او موقع په لاس ور کوي چې نه یوازې د خوراک او پوښاک په هکله فکر وکړي بلکه د ژوند نورو برخو ته چې زیات مهم شمېرل کیږي هم پام وکړي، د بېلګې په ډول ټولنیز، اقتصادي، تخنیکي او یا داسې نورو برخو کې لاسته راوړنې ولري چې ورته ګټور تمام شي، او اقتصادي چارې داسې په مخ یوسې چې د خلکو لپاره د خوشحالی سبب وګرځي. ښه اقتصاد په یوه ټولنه یا یوه هېواد کې د پرمختګ او د آرام ژوند کولو څخه عبارت دی چې د هېواد د تولیداتو، توکو او محصولاتو لوړوالی رانغاړي. که چېرې یو هېواد غواړي اقتصاد یې ښه شي نو کورنو تولیداتو ته باید زیات پام وکړي او د وارداتو کچه راکمه کړي، او داخلي او بهرنیو پانګوَنو ته لاره هواره کړي. همدارنګه هېوادوال باید دې ته وهڅول شي چې د خپل هېواد تولیدات وکاروي. د کښت او کرنې په برخه کې باید زیاته پاملرنه وشي ترڅو دښتې او شاړې ځمکې د کښت او کرنې لپاره چمتو شي او د کرنې سکتور پر خپلو پښو ودریږي .

پانګوَنې او سوداګریز فعالیتونه د هېواد والو لپاره د کار زمینه مساعدوي. د خصوصي سکتور پیاوړي کولو ته باید

»

ځانګړې پاملرنه وشي. خصوصي سکتور د هېواد په اقتصاد او رغښت کې ډېر مهم رول لوبوی. افغانستان د خصوصي سکتور پیاوړي کولو ته زیاته اړتیا لري .

همدارنګه د بنسټیزو پروژو پیل او سرته رسول د وخت اړتیا ده. افغانستان له تېرو څو لسیزو راهیسې د جګړې ډګر پاتې شوی له بده مرغه به زدکړو نیولې تر روغتیا، بیخ بنسټونو او اقتصاده په هره برخه کې یې هېواد ته زیان رسولی دی. دا چې اوسمهال له نیکه مرغه د پخوا په پرتله هېواد له ښه امنیت او سولې څخه برخمن دی، دولت ته پکار ده چې په بنسټیزو پروژو کې د پانګوونې ډېر فرصتونه رامنځته کړي. افغانستان زیاتره د ګاونډیو هېوادونو څخه د میلیونونو ډالرو په بدل کې برېښنا پېري څکه چې د هېواد برېښنا ټولو ولایتونو او ولسوالیو ته بسنه نه کوي. افغانستان د کانونو زېرمو، لویو سیندونو، تازه او وچو مېوو او داسې نورو ارزښتناکو نعمتونو درلودونکی دی. پکار ده چې د اوبو بندونو جوړولو، د کانونو استخراج او د وچو او تازه میوو د صادراتو په برخه کې ډېره پاملرنه وشي .

د ټکنالوژۍ څخه زیاته ګټه اخیستل د هېواد اقتصاد لپاره زیات مهم شمېرل کېږي. هغه هېوادونه چې زیات پرمختګ یې کړی ، خپل هېواد اقتصاد یې قوي او پیاوړی کړی دی دوی د ټکنالوژۍ څخه پوره ګټه تر لاسه کړې ده. کوم هېوادونه چې د ټکنالوژۍ څخه په کمه توګه استفاده کوي په وروسته پاتې هېوادونو کې راځي. د ټکنالوژۍ برخې ته باید ډېره پاملرنه وشي.

لیکنه: سیدخالد خالقیار

سرچیني:

۱- https://www.nunn.asia/81317/سوله-څه-ته-وایي؟

۲- https://dawatmedia24.com/?p=99719

۳- https://rohi.af/news/43447

۴- https://dailies.gov.af/hiwad/د-هېواد-د-اقتصادی-پرمختګ-لپاره-بایډ-له-خ

راه های جانشین واردات

در مورد الگوهای توسعه، دو نوع نظریه وجود دارد. در نظریه اول، بسیاری از کارشناسان اقتصادی به این باوراند زمانی توسعه اقتصادی به وجود می آید که اقلام مورد ضرورت باشندگان آن کشور در داخل تولید شوند. رشد و توسعه اقتصادی یک کشور زمانی تحقق پیدا می کند که واردات اشیای که امکان ساخت و ساز آن در داخل وجود دارد، از بیرون قطع شود.

اگر تولیدات داخلی تقویت شود، در زمینه کاهش بیکاری نقش مهم ایفا می کند. زیرا بخش های مختلف تولیدات به دانش، تخصص و نیروی ورزیده کار نیاز دارد. دانش در بخش صنعت هرچه بیشتر شود در آن صورت محصولات تولیدی با مصرف کمتر بدست آمده، متعاقباً زمینه صادرات میسر می گردد.

اما در مقابل دانشمندان دیگر وجود دارند که با نظریه بالا موافق نبوده، آنها به این عقیده اند که تولید آن عده اقلامی که نسبت به سایر کشورها تولید آن در داخل کشور اقتصادی تمام می شود، باید در داخل تولید شوند. اما در کنار آن بعضی کالا های که تولید آنها در داخل کشور به صرفه نیستند باید از خارج وارد شوند.

این کار در صورتی مفید خواهد بود که درآمد های صادراتی بیشتر از مصارف واردات باشد تا با ورود ارز زمینه ثبات پولی در کشور فراهم شود. گرچه به نظر

»

بیشتر مردم، نظریه اول مورد پسند واقع می شود. زیرا به نظر آنها قطع وابستگی واردات، اتکاء به تخصص نیروی داخلی، به حداقل رساندن واردات، همه و همه از مزیت های اند که حتی بانک جهانی در سال ۱۹۶۰ میلادی بخاطر پیشرفت تولیدات داخلی کشور ها به بعضی کشور ها قرضه اعطا کرد .

تا اینکه در دهه ۱۹۵۰ الی ۱۹۶۰ میلادی تعداد بیشتر کشور های که پیش از این سال ها مانند امریکای لاتین، پاکستان، برزیل، هند و غیره مستعمره بودند، کسب استقلال کردند، به سرعت بسوی جایگزینی واردات حرکت نموده و به شدت به این پروسه ادامه دادند. اما به مرور زمان آنها متوجه شدند که این امر در کشورهای شان سبب تضعیف صنعت و تکنالوژی و تولید کالا ها به قیمت بالا شده و بازار های جهانی را از دست داده زیرا محصولات شان با کیفیت پایین و مصارف بالا به بازار ها عرضه گردیدند.

مشکل این گونه برنامه این است که یک کشور آنقدر متخصص ندارد تا تمام محصولات مورد ضرورت اش را در داخل تولید کند. گرچه در اول بسیاری کشورها به مونتاژ بعضی اقلام در داخل کشورشان اقدام نمودند. آنها کوشش کردند تا روزی بتوانند تمام مراحل تولید را در داخل کشورشان به صورت مستقل انجام دهند. دولت هم بخاطر حمایت از تولیدات داخلی تعرفه های سنگین را بر واردات وضع کرد، اما این امر سبب گرانتر شدن تولیدات و عقب ماندگی صنایع شد .

بالاخره این امر، سبب موجودیت فساد در ادارات شده و کارکنان در ادارات خواهان امتیازی های مانند قرضه های دولتی، رخصتی های زیاد و غیره می شدند. در پی این چنین برنامه از ناحیه ناکارآمدی تولیدات و کاهش مالیات خسارات زیادی به درآمد دولت ها وارد شد.

در چنین حالت، موجودیت ضعف در صنایع سبب می شود تا صاحبان صنایع همواره مالیات دولت را عامل اساسی در جلوگیری از تولید خود بدانند و در نتیجه فساد به اوج خود رسیده و فرار مالیاتی در چنین کشور ها به یک پدیده عادی مبدل می شود. در پی آن، کالاهایی که مزیت نسبی برای صادرات دارند نیز به فراموشی سپرده شده و راه برای صادرات به کشور های جهانی را پیدا نمی کنند، این شیوه یکی از خصوصیتهای مشترک کشور های در حال توسعه است.

از نظر اقتصادی، کشورهای در حال توسعه از این ناحیه دارای ویژگی های مشترکی استند. بیشتر تولیدات این کشور ها را محصولات زراعتی و سنتی تشکیل می دهند. در چنین وضعیت، گذار از مرحله سنتی به مرحله تولیدی و مراحل توسعه اقتصادی، نیاز است تا تورید کالاهای سرمایوی و تکنالوژی جدید زمینه ساز تحول عظیم صنعتی می باشند، مورد توجه جدی قرار گیرند.

در نهایت باید گفت که جهت انتقال از مرحله سنتی به مرحله تولیدات صنعتی و گذراندن مراحل مختلف توسعه و رشد اقتصادی، تورید کالاهای سرمایوی و تکنالوژی مناسب یک امر ضروری پنداشته می شود. در چنین شرایط واردات به طور طبیعی سیر خود را خواهد پیمود. زیرا کشور های در حال توسعه در مراحل مختلف انتقالی توسعه اقتصادی الی رسیدن به رشد اقتصادی، به ایجاد تاسیسات زیر بنا های سرمایوی و تکنالوژی جدید نیازمند می باشند .

منابع:

-۱جایگزینی واردات سیاستی شکست خورده – دنیای اقتصاد / تاریخ نشر: ۵/ ۷ / ۱۳۸۸ / › https://donya-e-eqtesad.com روزنامه شماره ۱۹۲۹ › خبر

-۲ List of Commerce Articles › ... › https://byjus.com / Trade Policy and Import Substitution - Meaning

-۳ المستهلکون یبحثون عن بدائل أرخص وسط أزمة الاستیراد / تاریخ نشر: ۱۰ / ۱۴۰۱ / Industry › ... › https://enterprise.press

افغانۍ څنګه وساتو

هر هېواد د راکړو ورکړو او سوداګریزو معاملاتو د ترسره کولو لپاره ځانګړې پیسې لري چې هلته د رایجو پیسو په توګه کارول کېږي او د هغه هېواد پولي واحد بلل کېږي. د افغانستان بانک د قانون ۳۳ مې مادې پر اساس د افغانستان مروجې پیسې او پولي واحد افغانۍ دي. افغانۍ د افغانانو ملي هویت دی او د هېواد په ملي ارزښتونو کې شمېرل کېږي. د افغانستان پولي واحد ته درناوی کول د هر افغان ملي وجیبه ده.

او په هر وګړي باندې لازمه ده چې د افغاني بانکنوټونو سمه ساتنه وکړي او پدې وسیله یې د ارزښت ساتنه وکړي.

د ورځنیو سوداګریزو راکړو ورکړو او پیروپلور په وخت کې افغانۍ کارول د هېواد ملي بانکنوټونه په چلښت کې راولي، او د اسعارو د کارونې څخه د مخنیوي په برخه کې مرسته کوي.

که چېرې د افغاني بانکنوټونو د ښه ساتلو

»

په برخه کې لاندې ټکي په پام کې ونیول شي د ژر زړېدو څخه یې مخنیوی کیږي:

۱- د افغاني بانکنوټونو د ساتلو لپاره دې بټوه وکارول شي؛

۲- په ناپاکو او غوړو لاسونو کې وانخیستل شي؛

۳- د خوشحالیو او ودونو په مراسمو کې افغانۍ و نه شیندل شي؛

۴- د افغانیو څخه باید د غاړې ګلان جوړ نه شي؛

۵- افغاني بانکنوټونه باید قات راقات نه شي؛

۶- له اړتیا زیاتي افغانۍ په جیب کې و نه ګرځول شي ځکه د زړیدو لامل ګرځي؛

۷- په افغانیو باندې له لیکلو ډډه وشي؛

۸- په افغاني بانکنوټونو باندې رسمونه و نه کاږل شي؛

۹- کوچنیانو ته یې د ښه ډول ساتنې سپارښتنه وشي؛

۱۰- د راکړې ورکړې په برخه کې جدي پاملرنه وشي؛

۱۱- د عامو خلکو لپاره د افغاني بانکنوټونو د سمې ساتنې په هکله پوهاوی او مالومات وړاندې شي؛

۱۲- د افغاني بانکنوټونو د ساتنې کلتور باید په خلکو کې دود شي؛

۱۳- د بانکوالی نظام باید پیاوړی شي؛ تر څو پدې وسیله په نغدو پیسو راکړه ورکړه کم شي؛

د افغاني بانکنوټونو د ساتنې لپاره باید د زیاتو راکړو ورکړو لپاره یو میکانیزم رامنځته کړي، تر څو د افغانیو د ژر زړښت مخه ونیول شي او خلکو ته د افغاني بانکنوټونو په هکله بشپړ مالومات وړاندې شي.

ډیری هېوادوال د افغانیو د سالمې ساتنې لپاره پوره پاملرنه نه کوي او بې احتیاطی ورسره کوي د بېلګې په ډول ډېری کسان افغانۍ په ناپاکو لاسونو اخلې، او ځینې یې په غوړو لاسونو باندې په جیب کې ږدي. چې له دې امله افغانۍ ژر زړیږي او له کاره ولېږي. د افغاني بانکنوټونو د ژر زړېدو لاملونه په لاندې ډول دي:

- د بانکي سیستم د کارولو لږه کچه؛
- د راکړې ورکړې په وخت کې د افغاني بانکنوټونو سمې کارونې ته نه پاملرنه؛
- د الکترونیکي را کړې ور کړې نشتون؛
- د عامو وګړو د پوهاوي لږه کچه ؛
- د بانکي حسابونو لږه کچه ؛
- په جیبونو کې زیاتي افغانۍ ګرځول؛

وړاندیزونه

د افغانیو د ژر زړښت څخه د مخنیوي په برخه کې دې د عامه پوهاوي برنامې جوړې شي، چې دا به د افغاني بانکنوټونو د سمې ساتنې په برخه کې ګټور تمام شي او خلک به یې په ارزښت پوه شي.په دې برخه کې په منظم ډول پروګرامونه ترتیب او د عامو وګړو د پوهاوي لپاره په دولتي او خصوصي ښوونځیو، پوهنتونونو، بانکونو، ښوونیزو مرکزونو کې سیمینارونو، غونډو او نورو

»

پروګرامونو له لارې خلکو ته د افغانيو د ساتنې په هکله مالومات ته وړاندې شي. همدارنګه، تلويزوني او راډيويي برنامې هم په دې برخه کې اغېزناک رول لوبولای شي.

سربېره پر دې، سوداګران بايد خپلې راکړې ورکړې او سوداګريز معاملات د بانکي سيستم له لارې تر سره کړي او هېوادوال وهڅول شي ترڅو په ډېره کچه بانکي سيستم وکاروي. همدارنګه، اوسمهال په افغانستان کې يو شمېر تادياتي سيستمونه شتون لري خو کارونه يې محدوده ده او په سمه توګه دود شوې نه ده. د تادياتي سيستمونو رامنځته کول او په پراخه توګه د شته سيستمونو دودول هم کولای شي د بانکنوټونو د ژر زړېدو مخه ونيسي.

سرچينې:

۱- https://rohi.af/news/76378

۲ -د-افغانستان-رسمي-پولي-واحد-څه-شی-دی؟ اوhttps://www.wasiweb.com /

۳ -افغاني-بانکنوټونه-او-د-چاپ-په-اړه-يې-ګون https://nawakhtgar.com/2021/05/31 /

۴ -په-افغانستان-کې-د-کاغذي-پيسو-ژر-لهمنځه-تلنه https://tolonews.com/pa/business

۵ -فرسوده-شدن-زود-هنگام-پولهای-کاغذی-در-افغانستان https://tolonews.com/fa/business

۶ https://www.bbc.com/persian/afghanistan-47961207 -

د افغانستان بانک منحیث نهاد ناظر بر فعالیت های بـــانکهای تجارتی همواره سعی نموده تا تسهیلات لازم بانکی را برای هموطنان فراهم کند.

این بانک بمنظور حمایت از مصونیت سپرده های مردم نزد بـــانکها و اطمینان خاطر شهروندان کشور، صندوق حـــمایه ســـپرده های بـــانکی افغانســـتان را در سال ۱۳۸۸ ایجاد نمود.

اقتصادي خبرونه

عواید گمرکی صادرات زغال سنگ افزایش قابل ملاحظه یافته است

ریاست عمومی گمرکات وزارت مالیه در سال مالی جاری ۱۴۰۱ تسهیلات بیشتری در بخش صادرات زغال سنگ ایجاد کرده است که از یک طرف بر صادرات زغال سنگ تأثیر مثبت داشته است و از طرف دیگر عواید گمرکی زغال سنگ را نیز فوق العاده افزایش داده است.

این ریاست به منظور ایجاد تسهیلات برای تجار، اجازه صادرات زغال سنگ در گمرک سرحدی تورخم را اتخاذ نمود که قبلاً صادرات زغال سنگ از این طریق ممنوع شده بود، علاوه بر این فعالیت های گمرکی را در گمرک مذکور بطور ۲۴ ساعته فعال ساخته که در نتیجه بر افزایش صادرات زغال سنگ تأثیر مثبت خواهد داشت.

در ۱۰ ماه نخست سال ۱۴۰۰ حدود ۹۴۸ هزار تن زغال سنگ از کشور صادر شده که از درک آن ۱ میلیارد و ۸۹۳ میلیون افغانی محصول گمرکی به دست آمده است، اما در ۱۰ ماه نخست سال جاری ۱۴۰۱ حدود ۲.۷ میلیون تن زغال سنگ از گمرکات کشور صادر گردیده که از درک آن ۱۲ میلیارد و ۱۴۳ میلیون افغانی محصول گمرکی اخذ شده است. این ارقام نسبت به سال گذشته ۱۰ میلیارد و ۲۵۰ میلیون افغانی افزایش را نشان می دهد.

د افغانستان اسلامي امارت د پانګې اچونې کنسرسیوم جوړ کړی؛ ایراني او روسي شرکتونو هم پکې ګډون لري

د افغانستان اسلامي امارت د سوداګرۍ وزارت وايي د ايراني، روسي او پاکستاني شرکتونو په ګډون يې يو کنسرسيوم جوړ کړی چې په افغانستان کې د بریښنا، کانونو او زیربنا په برخې کې د پانګې اچولو لپاره د پلان په جوړولو تمرکز ولري.

د سوداګرۍ سرپرست وزیر نورالدين عزيزي د رويټرز خبري اژانس ته ويلي چې په کنسرسيوم کې۱۴ افغان سوداګر هم شته دي.

ياد وزارت ويلي چې د بهرنيو شرکتونو سره يې تفاهم ليک لاسليک کړی چې له مخې به يې دا هېوادونه کابل ته د يو میلیارډډالرو په ارزښت پروژو د کتلو لپاره خپل اړوند پلاوي راوليږي.

د سوداګرۍ سرپرست وزير وايي د همدې کنسرسيوم او ځانګړو اقتصادي سيمو جوړولو په ګډون د سوداګرۍ
»

لپاره اوږدمهاله پلانونه لري.
ښاغلي عزیزي وویل چې د طالبانو حکومت د امنیت په ډاډمن کیدو هم کار کوي.هغه زیاته کړه، ″په کابینې کې د امنیت پر سر ډیر بحثونه شوي. کمیسیونونه جوړ شوي او د وسله والو ډلو د پیدو خوندي ځایونه هم له منځه وړل شویدي.″
دې چارواکي همدرانګه ډاډ ورکړ چې د افغانستان اسلامي امارت د خصوصي سکتور ملاتړ کوي او د امنیت د برابرولو ډاډ ورته ورکوي.
دافغانستان اسلامي امارت وايي چې پلان یې جوړ کړی دی، څو په افغانستان کې د ناتوڅواکونو پخواني پوځي مرکزونه په تجارتي سیمو بدل کړي.
د رئیس الوزرا د اقتصادي چارو مرستیال ملا عبدالغني برادر تیره اونۍ وویل چې دا پریکړه د اقتصادي کمیسیون په غونډې کې شوې ده.
اعلامیه وايي چې په دغو اډو باندې به ازمایښتي کارونه ژر پیل شي.
په دغې اعلامیې کې، چې د افغانستان اسلامي امارت ویاند ذبیح الله مجاهد هم په خپل ټویټر کې خپور [ریټویټ] کړی دی ویل شوي دي: «په غونډه کې تر هر اړخیز بحث وروسته پریکړه وشوه چې له بهرنیوځواکونو پاتې پوځي اډې پر ځانګړو اقتصادي زونونو د بدلولو په موخه په تدریجي ډول له پلان سره سم د صنعت او سوداګرۍ وزارت ته وسپارل شي. په همدې موخه دې له یادو اډوڅخه یوازې د بلخ او کابل پر هغو ازمایښتي کار پیل شي».
د سوداګرۍ وزارت سرپرست وزیر زیاته کړه چې د بریښنا او کانونو د پروژو تر څنګ دا کنسرسیوم پدې احتمالي پلان هم کار کوي چې په سالنګ درې کې یو بل تونل هم جوړ کړي.
ښاغلي عزیزي وویل چې د پنجشیر سیند څخه کابل ته د اوبو لیږد او کابل – هرات تر منځ د لویې لارې بیرته رغول هغه څه دي چې دا کنسرسیوم به پرې کار کوي.

منابع:
۱– وزارت مالیه
۲– د امریکا غږ

د افغانستان بانک د سوداګریزو بانکونو پر کرنو د څارونکې ادارې په توګه تل هڅه کړې څو هېوادوالو ته اړینې بانکي اسانتیاوې برابرې کړي.

له بانکونو سره د خلکو د امانتونو د خوندیتوب د ملاتړ او هېوادوالو ته د ډاډ ورکولو په موخه دې بانک په ۱۳۸۸ هجري لمریز کال کې د افغانستان د بانکي امانتونو د ملاتړ صندوق جوړ کړ.

نقش انرژی پاک در اقتصاد

زیرک ملیا

فوتو ژورنالیست د افغانستان بانک

کشورعزیزما افغانستان خوشبختانه درنقطه از کره زمین قرار گرفته که از نظر جغرافیایی جایگاه ویژه و مکان مناسبی برای ایجاد ذخیره گاه های انرژی طبیعی را داراست.

ساختار جغرافیای سرزمین ما، درغرب شبیه ایران در شرق شبیه نظام کوهستانی همالیا به همین گونه کوه های هندکش درشمال برجسته ترین نقطه طبیعی افغانستان است که از نظر بلندی در سطع منطقه کم نظیر بوده،تا جای که در برخی نواحی حتی به بیابان های هموار منتهی می شودکه این خود یکی از ویژگی های طبیعی کشور محسوب می شود.

ظرفیت انرژی پاک (آفتاب و باد) در ساحات سلسله کوه های هندوکش مرکزی و ساحات ولایت هرات به اندازه کافی وجود دارد. محققان بر این باوراند که افغانستان دریک سال ۳۰۰ روز آفتاب دارد و این کشوراز ظرفیت خوبی برای استفاده از انرژی پاک برخوردار است.

کشور ما با داشتن دشت های وسیع برای ساخت پارک های سولری بهترین جغرافیا را دارا بوده که می توان با سرمایه گذاری روی آن کشور را از برق وارداتی نجات داده و زمینه رشد اقتصادی را به میان آورد.

این در حالیست که سالانه صد ها میلیون دالر برای پرداخت صرفیه برق وارداتی به کشور های خارجی داده میشود. به همین منظور، نیاز است تا روی منابع طبیعی کشور تمرکز اساسی صورت گیرد زیرا افغانستان کشور کوهستانی است که منبع عظیم (باد آفتاب و آب) را دارا بوده که این منابع اساسی تولید انرژی پاک را تشکیل می دهند.

یکی دیگر از منابع انرژی پاک یا انرژی قابل تجدید آب است. افغانستان از نظر منابع آبی نیز خیلی غنی بوده که سالانه ۸۰ میلیارد متر مکعب را دارا می باشد، اما تنها ۲۵ تا ۳۰ فیصد آن در داخل کشور استفاده

»

می شود و باقی مانده آن به کشور های همسایه بلخصوص کشور ایران و پاکستان سرازیر می شود. این در حالی است، نظر به تحقیقات انجام شده ۵۵۴ نقطه درکشور ظرفیت ساخت بند های آب گردان را دارا می باشد که از آن جمله میتوان بالای ۴۰۰ بند برق عمار گردد. در کل انرژی به دو دسته تقسیم می گردد انرژی پاک یعنی انرژی که از خورشید ، وزش بادو امواج دریا به میان می آید و دوم انرژی کثیف یا انرژی غیر قابل تجدید مانند تیل، گاز، سنگ زغال که بدان انرژی کثیف نیز گفته می شود. زیرا مواد فضولی آن مانند گازهای گلخانه یی از خود بجا گذاشته که به فضا اطراف محیط زیست آسیب می رساند و دوباره شکل گرفتن این منابع هزاران سال را در برمی گیرد که به آن انرژی غیر قابل تجدید نیر گفته می توانیم. افغانستان از جمله کشور های محدود است که هردو نوع انرژی یاد شده در آن به گونه زیاد وجود دارد و با استفاده موثر آن می توانیم کمبود انرژی برق کشور را تأمین نموده و همچنان قادر خواهیم بود که کشور را به صادر کننده برق مبدل نماییم، به همین ترتیب یکی از ویژه گی های انرژی پاک دراین است که هیچ گونه ضرر به محیط زیست وارد نمیکند. با سرمایه گذاری روی منابع انرژی آفتابی، آبی و بادی قادر خواهیم شد به کاهش آلوده گی محیط زیست نیز کمک نماییم.

هرچند گاز طبیعی میزان کمتر آلودگی نسبت به دیگر مواد سوخت دارد ولی قابل تجدید نبوده و با مرور زمان به اتمام میرسد به همین خاطر جهان در تلاش است تا به صورت منظم استفاده ار انرژی پاک را افزایش داده و وری آن سرمایه گذاری می نمایند.

منابع:

سایت بی بی سی / تالی الکتریک / lastsecond.ir

د هیواد د بندرونو

اقتصادي ارزښت

بندرونه د يو هېواد د اقتصاد او پرمختګ لپاره مهم رول لري او د عوايدو يوه ستره سرچينه ده، د صادراتو او وارداتو په برخه کې اسانتيا را منځته کوي او د ګاونډيو هېوادونو سره د سوداګريزو اړيکو په پراخه کولو کې مرسته کوي. دافغانستان ګمرکي بندرونه د هېواد په بېلابېلو

»

ولایتونو کې شتون لري چې هر یو یې د افغانستان د اقتصادي ودې او پرمختګ لپاره ډېره مهمه ونډه لري. په دې لیکنه کې هڅه شوې ترڅو د افغانستان د څو ولایتونو بندرونه لکه خوست، ننګرهار، اندخوی، بلخ، تخار، کندز، هرات، فراه، نیمروز او کندهار په اړه مالومات وړاندې شي.

د آقینې بندر: د آقینې بندر د اندخوی ښار څخه ۳۵ کیلومتره لرې سیمه کې پروت دی چې ترکمنستان هېواد له افغانستان سره نښلوي. د دې بندر له لارې سوداګریزې راکړې ورکړې ترسره کېږي او افغانستان له اروپایي او اسیایي هېوادونو سره وصلوي. د افغانستان او ترکمنستان ترمنځ په ۱۸۸۷ کال کې د سرحد اندازه وټاکل شوه. کله چې په روسیه کې انقلاب رامنځته شو نوموړی بندر له دواړو هېوادونو لخوا وتړل شو، صادرات او واردات او تګ راتګ بند شو. په ۱۳۷۱ کال کې دغه بندر د ترکمنستان هېواد لخوا دویم ځل پرانیستل شو. د دې بندر له لارې د افغانستان څخه زیاتره توکي او مالونه چین، ایران، ترکیې، المان، روسیه، مالیزیا، کوریا او جاپان ته د ترکمنستان له لارې واردېږي. د خپرو شوو مالوماتو پر بنسټ د افغانستان اسلامي امارت په راتګ سره د آقینې بندر ۶۵۰ میلیونه افغانی عواید تر لاسه کړي دي چې د نورو کلونو په پرتله د عوایدو په راټولولو کې ۲۰ سلنه زیاتوالی راغلی دی. د آقینې بندر د خان چهار په ولسوالۍ کې چې د فاریاب ولایت سره تړاو لري، موقعیت لري او د ترکمنستان هېواد سره مرزي پوله لري.

حیرتان بندر: د حیرتان بندر د بلخ ولایت شمال لوېدیځ خواته موقعیت لري چې دا بندر د افغانستان او ازبکستان د آمو سیند د پاسه رغول شوی دی. د دواړو هېوادونو ترمنځ مجموعاً ۱۳۷ کیلو متره سرحد شتون لري. دا بندر په ۱۹۸۲ کال کې د دواړو هېوادونو افغانستان او ازبکستان ترمنځ د شوروي اتحاد په واسطه د دوستۍ په نامه ورغول شو چې افغانستان له مرکزي اسیا، روسیې او چین سره نښلوي. په تیرو کلونو کې دا لاره تر ټولو سوله ایزه لاره وه. دا بندر د افغانستان له مهمو بندرونو څخه ګڼل کېږي. دا بندر د ریل ګاډي پټلۍ لیکه هم لري.یاد بندر د افغانستان د اقتصاد او پرمختګ لپاره له مهمو بندرونو څخه شمېرل کېږي چې کلني عواید یې د نورو بندرونو په پرتله زیات دي.

آی خانم بندر: دا بندر د هېواد د شمال ختیځو بندرونو څخه ګڼل کېږي چې په تخار ولایت کې موقعیت لري او افغانستان له تاجکستان سره نښلوي. دا بندر د هېواد پخواني دولت لخوا په ۱۰۰ جریبه ځمکه کې جوړ شوی وو خو تر اوسه پورې په مهمو بندرونو کې نه شمېرل کېږي. د دې بندر سړکونه خراب او د ریل ګاډي پټلۍ هم شتون نلري. سوداګریز توکي او محصولات د بېړیو پر مټ د آمو لوی سیند څخه یوه خوا او بل خوا ته لیږدول کېږي، او د دې بندر عواید هم کم دي. که چېرې دا بندر په عصري توګه ورغول شي، د منځنۍ اسیا سره به د افغانستان سوداګریزې اړیکې ډېرې پیاوړې شي.

شیر خان بندر: دا هغه سرحدي بندر دی چې په شمال ختیځ ولایت کندز کې موقعیت لري نوموړی بندر افغانستان له تاجکستان سره د آمو لوی سیند د پاسه رغول شوی، او د پنج پل په وسیله تړل شویدی. شیر محمد ناشر د خروټو د قوم لوی مشر او واکدار وو چې د افغانستان په تاریخ کې یو مشهور پیژندل شوی شخصیت او د شیر خان په نامه مشهور وو. یاد بندر د شیرخان د زوی لخوا ونومول شو. شیر خان بندر په ۲۰۰۷ کال کې د افغانستان پخواني ولسمشر حامد کرزي او د تاجکستان هېواد جمهور رئیس امام علي رحمان لخوا پرانیستل شو.

د تورغونډۍ بندر: تورغونډۍ بندر په هرات ولایت کې موقعیت لري چې افغانستان له ګاونډیو هېوادونو لکه ایران، ترکمنستان، او قزاقستان سره نښلوي. دا بندر د پخواني پاچا محمد ظاهر شاه د واکمنۍ په دوران کې ورغول شو. دا

»

بندر د هېواد د صادراتو او وارداتو لپاره مهم بندر بلل کېږي. نوموړی بندر افغانستان د ترکمنستان له لارې اذربایجان او د هغې لارې اروپا سره وصلوي چې دې لارې ته د لاجوردو لاره هم وايي.

د اسلام قلعه بندر: دا بندر د افغانستان د هرات ولایت د کوهستان ولسوالۍ په اسلام قلعه سیمه کې موقعیت لري او افغانستان له ګاونډي هېواد ایران سره نښلوي. افغانستان او ایران له همدې بندر له لارې خپل ټول صادراتي او وارداتي توکي یو بل ته استوي. د هرات ګمرک د چارواکو د خپرو شوو مالوماتو پر اساس د دې بندر کلني عواید ۲۰ ملیارده افغانیو ته لوړ شوي دي.

ابو نصر فراهي بندر: دا بندر په فراه ولایت کې موقعیت لري، افغانستان له ایران سره وصلوي. نوموړی بندر د ایران حکومت لخوا جوړ شوی دی.

د نیمروز د وربښمو پل بندر: دا بندر د هېواد د نورو بندرونو په څېر مهم بندر بلل کېږي چې په نیمروز ولایت کې موقعیت لري او افغانستان له ایران سره نښلوي. دا د بندر عباس څخه ۱۵۰۰ کیلو متره واټن لري. د دې بندر په واسطه د افغانستان د سوداګریزو توکو او مالونو صادرات او واردات ډېر په اسانه توګه تر سره کېږي د بېلګې په ډول د افغانستان په وارداتو کې نفت، ګچ، سیمنټ، ګاډر، خوراکي توکي او لبنیات شامل دي.

د سپین بولدک بندر: دا بندر د افغانستان د مهمو بندرونو څخه ګڼل کېږي چې د کندهار ولایت د سویل لوېدیځ خواته په سپین بولدک کې موقعیت لري او جنوبي پښتونخواه یا بلوچستان له کندهار سره نښلوي. وايي په ۱۸۹۱ کال کې د بریتانیا حکومت غوښتل چې د هندوستان د اوسپنې ریل پټلۍ له دې لارو سره وصل کړي، خو د ستونزو له امله یې ونشوای کولای چې دا کار سرته ورسوي. نوموړی بندر په هېواد کې د اقتصاد له پلوه خورا زیات مهم بندر دی او د سوداګرو صادراتي او وارداتي توکي او مالونه زیاتره له دې لارې ګاونډي هېواد ته استول کېږي.

د غلام خان بندر: د غلام خان بندر د هېواد په خوست ولایت کې موقعیت لري چې قبایلي وزیرستان له خوست سره وصلوي. دا بندر په ۳۵ جریبه ځمکه کې د ۳۹۰ میلیونه امریکایي ډالرو په ارزښت رغول شوی دی، چې زیات خلک پرې تګ راتګ نه کوي او د سوداګرو مالونه او محصولات پرې استول کېږي.

د تورخم بندر: دا بندر د ننګرهار ولایت ختیځ لور ته پروت دی او ننګرهار له پېښور سره نښلوي. پر دې بندر هره ورځ په سلګونو خلک تګ را تګ کوي. د افغانستان د اقتصادي او سوداګریزو بندرونو څخه حسابېږي. پر نوموړی بندر په ورځ کې په زرګونو ډکې بار وړونکې لارۍ ځي راځي او د صادراتو او وارداتو لپاره د اقتصاد له پلوه مهم بندر بلل کېږي.●

سرچینې:

۱- https://bakhtarnews.af/en/herat customs collected a revenue of 20 bln afs in a year/ ۲

۲- مسئولان عواید بندر آقینه 20 درصد افزایش https://tkg.af/2022/06/28 /

۳- عواید شیر خان بندر https://www.google.com/search?

۴- افزایش واردات و صادرات میان افغانستان و ازبیکستان https://bakhtarnews.af/dr/۲۲

۵- https://bakhtarnews.af/en/nimroz revenue upby 40 m afs in three months

۶- د افغانستان مهم بندرونه https://www.google.com/search?

۷- امنیتي وضعیت پر سوداګرۍ او ټرانزیټ بد اغېز کړېد https://www.google.com/search?

۸- omran watandost de Afghanistan bandaroona.pdf

۹- د افغانستان مهم سوداګریز بندرونه https://www.google.com/search?

۱۰- د افغانستان مهم سوداګریز بندرونه https://www.google.com/search?

معلومات مختصر در مورد رهن و اجاره

رهن عبارت از عقدی است که بر اساس آن مدیون، مالی را برای وثیقه یا ضمانت به داین می دهد. رهن دهنده را راهن و طرف مقابل آنرا مرتهن می گویند. یعنی وام گیرنده را راهن و وام دهنده را مرتهن می گویند.

برای وضاحت بیشتر باید گفت در رهن باید بدهکار با طلبکار قرار داد ببندد که یک مقدار مال خود را نزد طلبکار بگذارد. در رهن طلبکار و بدهکار مالی را که به گرو گذاشته اند، نمی توانند بدون اجازه یکدیگر بفروشندیا ببخشند، ولی اگر یکی از آنان آنرا بفروشد یا ببخشد، طرف مقابل رضایت نشان بدهد، شکل ندارد.

معمولاً ایجاب رهن از طرف راهن و قبول آن از طرف مرتهن منعقدمی گردد. در صورتی که یک شخص قدرت تکلم را ندارد، اشاره به شکلی که نمایانگر موافقه رهن باشد یا توان نوشتن به موافقت به قصد رهن را داشته باشد، کفایت می کند.

مال مورد رهن باید مانند سایر مال ها قابلیت معامله را داشته باشند که درصورت عدم وجود آن ویژگی ها، نمی توان عقد آن رهن را منعقد کرد. گرچه در این عرصه بعضی ها معتقد اند که خصوصیت مال مرهونه همان خصوصیت های است که در قرارداد خرید و فروش ذکر می باشد.

مال مورد رهن باید معلوم و معین باشد، این بدین معناست که راهن و مرتهن باید بداند که کدام مال، مورد رهن قرار گرفته است. در صورت عدم معین بودن مال مورد رهن، عقد رهن باطل می باشد.

و از طرف دیگر اجاره عبارت از عقدی است که بر اساس آن مستأجر مالک منافع عین مستأجره می شود. در این پروسه اجاره دهنده را موجر و اجاره کننده را مستأجر و جنس مورد اجاره را مستأجره »

می گویند. اجاره به معنی کرایه دادن نیز است. این به این معنا است که یک طرف قرارداد بر اساس قرار داد اجاره، در بدل اینکه مالی را برای استفاده به دیگری می دهد، اجرت دریافت می کند. طوریکه در شرایط کنونی معمول است که یک شخص خانه خود را برای استفاده به شخص دیگری می دهد و در بدل آن بها یا پول دریافت می کند.

قرار داد اجاره به شرط تملیک صورت می گیرد. زیرا در قرارداد اجاره شرط تملیک درج شده، طرفین موافقه می کنند بعد از پرداخت آخرین قسط از اقساط اجاره بها، مالك عین مستأجره می شود.

اجاره انواع مختلف دارد، از جمله می توان از اجاره ی اشیا، حیوانات و انسان نام برد. قرار داد اجاره دارایی اوصافی نیز است که به طور خلاصه در ذیل به هر یک آنها بطور خلاصه اشاره می گردد.

- اجاره عبارت از عقد معین است که در قانون، قواعد آن مشخص می باشد
- اجاره عقد تملیکی است یعنی مالك شدن چیزی امر ضروری است
- در اجاره عقد معوض به میان می آید، یعنی در برابر استفاده از از منافع شی مستأجره اجاره بها پرداخت می گردد
- اجاره عبارت از عقد موقت بوده، دارای یک مدت زمان مشخص می باشد
- اجاره عقد رضایی بوده و به موافقه جانبین صورت می گیرد
- اجاره عقد، یک امر لازمی بوده و هیچ یک از طرفین قرار داد نمی تواند به میل خود و بدون کدام عذر قانونی عقد قرارداد را برهم زده یا فسخ نماید.

منابع

۱-ماهیت حقوقی رهن و اجاره متداول در بنگاه های معاملاتی املاک / تاریخ نشر / ۱۵ / ۱۰ / ۱۴۰۰ / https://rahpouyan-lawfirm.com

۲- What is the difference between paying a mortgage and rent? / https://www.quora.com › What-is-the-difference-between

۳-معلومات شاملة حول الرهن العقاری وشروطه وکیفیة الحصول علیه / تاریخ نشر / ۲۶ / ۹ / ۱۳۹۹ / https://www.damacproperties.com › blog

توسعه اقتصادی
و ربط آن با جوانان

از جوانان به عنوان قشر مهم جامعه، نیروی ذخیره فکری، گنجینه ملی و چرخ اقتصادی یک کشور یاد می شود. قشر جوان هر ملت در واقع سرمایه حقیقی آن به شمار میرود، این سرمایه از جمله نیروی موثر و مهم توسعه یافتگی قلمداد شده است به گونه که اصولاً نمی توان توسعه و پیشرفت یک ملت را بدون آن تصور کرد. هر کشوری که بخواهد این امر مهم پیشرفت و توسعه را محقق کند باید بر خود فرض بداند که از قشر جوان، نیروهای علمی و نخبگان خود حمایت همه جانبه و فراگیر داشته باشد. آنچه شایان ذکر است، جوانان بهترین منابع انسانی در زندگی جمعی محسوب می‌شوند، سهم مؤثری در تضمین حیات فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و ملی کشورشان دارند.

در مورد جوان تعریف های مختلف وجود دارد. جوان شخصیتی است دارای سن خاص و حال روحی و روانی و نیازهای مخصوص. جوان را می توان اینگونه نیز تعریف نمود: جوان کسی است که به خاطر تحصیلات و سواد و آشنایی با اندیشه‌های جدید، دارای فکر نو و سوالات تازه است و حاضر نیست بدون دلیل عقلی و منطقی همه چیز را بپذیرد. بر اساس تعریف سازمان ملل متحد افرادی که در محدوده سنی ۱۵ الی ۲۴ سال قرار دارند به عنوان جوان شناخته می شوند. البته باید در نظر گرفت که این تعریف و محدوده در کشورهای مختلف در سراسر جهان متفاوت می باشد.

جوانان، اساسی ترین عنصر در توسعه اقتصادی کشور ها به حساب می آیند.

بطور معمول در مورد نقش جوانان در آینده و توسعه اقتصادی واجتماعی زیاد شنیده ایم، جوانان نیز این توصیه را بسیار شنیده اند که در تحصیل و کار تلاش کنند چرا که آینده کشور در دستان آنهاست. برای این که جایگاه، اهمیت و حضور جوانان را در کشور خود درک نماییم لازم پنداشته میشود که نقش های مختلفی را که آنها بازی می کنند شناسایی نموده، تا مشخص گردد که توانمند سازی جوانان تا چه اندازه در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور مؤثر است. خوشبختانه نقش و مشارکت نیروی جوان در افغانستان نسبت به جوامع دیگر در تصامیم

»

مهم پررنگ و قابل ستایش بوده، که از آن جمله می توان مشارکت فعال این قشر را در زمینه های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی یاد آوری نمود، همچنین قابل تذکر است که علما، بزرگان سیاسی و موسفیدان همواره می کوشند تا با حمایت های خویش از توانایی جوانان برای حمایت مستقیم و غیرمستقیم نهاد های اقتصادی و اجتماعی در کشور استفاده اعظمی صورت گیرد.

در هر کشور دو رکن اساسی وجود دارد که وضعیت آینده، توسعه اقتصادی و اجتماعی در رشد اقتصادی و میزان فقر را تعیین می نماید. برای اینکه توسعه اقتصادی و اجتماعی یک جامعه پایدار باشد رشد اقتصادی باید با کاهش فقر همراه باشد، و مهمترین راه بیرون رفت از آن کاهش فقر و ایجاد فرصت های شغلی بیشتر است که با سرمایه گذاری در حوزه های مختلف صنعت کشور ایجاد می شوند. البته سرمایه گذاری ها می توانند داخلی و یاهم خارجی باشند. عوامل متعددی هم وجود دارند که در تمایل سرمایه گذاران به سرمایه گذاری در مناطق مختلف تاثیر گذار بوده، بطور مثال میتوان دسترسی به نیروی کار، زیرساخت ها، امنیت و موارد دیگر را تذکر داد. که با دقت و توجه خاص این قشر، ما شاهد دستاورد های خوبی در عرصه ی اقتصادی کشور هستیم.

اهمیت جوانان در پیشرفت و توسعه آینده اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی یک جامعه بستگی به ظرفیت جوانان آن جامعه دارد، به همان اندازه که جوانان یک جامعه ظرفیت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را فراگرفته باشند به همان پیمانه می توانیم توقع یک جامعۀ مرفه، متکی به خود، تولیدگر و توانا را در آینده داشته باشیم. نه تنها حکومت و نهادهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، بلکه خانواده ها مکلف اند تا روی فرزندان شان و نسل جوان خانواده سرمایه گذاری ظرفیتی کنند و با این سرمایه گذاری شان آینده اجتماعی و اقتصادی خانواده و نسل جوان را حفظ و تامین کنند. در غیر آن هر قدر سرمایه که در یک خانواده وجود داشته باشد و افراد خانواده ظرفیت، مهارت و توانایی کاری را نداشته باشند، آن سرمایه مصرف و نابود شده و خانواده ها دچار فقر می شوند.

افغانستان کشوریست که از حدود ۴۰ میلیون نفوس ۶۳ فیصد آن را جوانان تشکیل داده که نقش جوانان در ساختار مختلف جامعه مهم و ارزنده تلقی می گردد، زیرا جوانان مسئولین فردای جامعه محسوب می شوند. به این منظور در قدم نخست والدین گرامی مسئولیت بزرگ ایمانی و وجدانی در برابر فرزندان شان دارند تا تربیه سالم داده منحیث افراد موثر و کارا در جامعه تقدیم نمایند. زیرا نوجوانی یکی از مراحل انتقال شخص بین کودکی و بزرگسالی است، به مرور زمان رشد و تحول جسمانی، شخصیتی و اجتماعی در یک فرد از آغاز جوانی تا هنگام پذیرش مسئولیت در جامعه صورت می گیرد و این تغییرات اساسی معمولاً بین سنین سیزده الی بیست دوسالگی صورت میگیرد. درین ایام، جوان پا در یک تحول جدید گذاشته، دوران کودکی را پشت سر میگذارد. پس درین مرحله والدین را متوجه این امر می سازد، تا با تربیت درست و سالم فرزندان خویش برای یک جامعه اسلامی و مترقی تهداب گذاری مستحکم نمایند، که جامعه بسوی ترقی و تعالی سوق داده شود. میتوان گفت که یگانه عامل عقب ماندگی یک جامعه نسبت به عدم توجه لازم در تنویر ذهنیت و خواسته های جوانان بوده است. مسلما این حق باید به جوانان داده شود تا دوشادوش بزرگان در تعیین سرنوشت مملکت سهم گرفته تصمیم گیری نمایند ویا حد اقل مفکوره و نظریات خود را که در بهبود جامعه حیاتی باشد، شریک بسازند و نظریات شان از طرف علما، دانشمندان و بزرگان مملکت در قدم نخست بررسی و بعداً از آن در امور کشور استفاده شود. چنانچه جوانان در جامعه اسلامی در حدود مشخص می باشند، باید رسالت و مسئولیت خویش را در قبال خود و خانواده و بالاخره در قبال جامعه به خوبی درک نمایند. ایام جوانی مرحلهٔ است که انسان دارای قوت و

»

نیروی جسمی و فکری میباشد که باید از آن بصورت اعظمی استفاده صورت گیرد. یک جوان باید قسمی تربیه و آماده شود که هر لحظه وقت را غنیمت شمرده در ترقی و پیشرفت جامعه خویش کوشا بوده و بتواند با استفاده از دوران جوانی بهره برداری سالم نموده تا از فرصت و زمان دست داشته در جوانی خویش استفاده اعظمی بدارد. پس یک جوان مسلمان باید قادر باشد تا در برابر عوامل مختلف و انگیزه های انحراف کننده، با قامت استوار ایستاده شود و توانایی های جسمی و استعداد خویش را در مسیر سالم به کار بیاندازد که شایسته رحمت بی پایان الهی گردد.یک جوان با احساس و با دیانت همواره میکوشد تا با یک ذهنیت فرامرزی، فرا قومی و فرا ملیتی مصدر خدمت در جامعه گردد.

امروزه رهبری تعداد زیادی از بخش های اقتصادی (دولتی و سکتور خصوصی) در دست جوانان است، که از آن جمله شبکه های مخابراتی، شرکت های هوایی، بانک ها و سایر بخش های اقتصادی کشور را میتوان یاد آور شد. در صورتیکه از لحاظ اقتصادی ما به خودکفایی برسیم، میزان صادرات نظر به واردات بیشتر شود و با استفاده از معیار های پذیرفته شده دانش اقتصادی تولیدات خود را عیار سازیم، گام استوار و اساسی دیگری را در بخش رفاه اقتصادی با استفاده از نیروی جوان در کشور شاهد خواهیم بود.

نتیجه گیری

چنانچه در فوق به مسئولیت های همه نهاد ها و بخش های که در قسمت تهیه نمودن امکانات تحصیلی و محیط کاری برای جوانان نقش ارزنده دارند بحث همه جانبه صورت گرفت، بدون شک از قشر جوان جامعه در سطوح مختلف استفاده اعظمی صورت گرفته و از مسئولین مربوطه توقع میرود تا حضور جوانان تاثیرگذار در بخش های که تخصص دارند بیشتر و بهتر شود.

جوانان نقش ارزنده را در ساختار یک جامعه دارند، زیرا جوانان را مسئولین فردای جامعه محسوب می نمایند به این منظور والدین گرامی مسئولیت بزرگ ایمانی و وجدانی در برابر فرزندان شان دارند تا تربیه سالم داده منحیث افراد موثر و کارا در جامعه تقدیم نمایند. چرا که یگانه عامل عقب مانی یک جامعه نسبت به عدم توجه لازم در تنویر ذهنیت و خواسته های جوانان بوده است. طوری که جوانان در یک جامعه اسلامی در یک حدود مشخص می باشند، تا رسالت و مسئولیت خویش را در قبال خود، خانواده و بالاخره در قبال جامعه به خوبی درک نمایند. ایام جوانی مرحلهٔ است که انسان دارای قوت و نیروی جسمی و فکری میباشد که باید از آن به درستی استفاده صورت گیرد. یک جوان باید قسمی تربیه و آماده شود که هر لحظه وقت را غنیمت شمرده در ترقی و پیشرفت جامعه خویش کوشا بوده و بتواند با استفاده از دوران جوانی بهره برداری سالم نمایند، باید خاطر نشان ساخت که یک جوان با دیانت وبا احساس میکوشد تا با استفاده از امکانات دست داشته و همچنان از توانایی و نیروی جوانی خویش همواره مصدر خدمت به مردم و جامعه بوده و سبب ایجاد اتحاد و اتفاق در بین همه اقوام و اقشار گردد، همانگونه که یک جوان بزرگان خانواده خود را احترام می نماید و خود را مسئول تامین احتیاجات فامیل میداند به همان اندازه در قبال کشور خود نیز مسئولیت عمده دارند، در این صورت پیشنهاد می گردد تا جوانان از تمام توان خود در پیشرفت و ترقی کشور استفاده اعظمی نمایند.

نویسنده: احمد ضیا رفیقی
نظارت کننده خارج ساحه
آمریت عمومی بانکداری و خدمات مالی اسلامی

مأخذ:

https://www.khorasanzameen.net

https://www.sid.ir

اعلامیه مطبوعاتی د افغانستان بانک در پیوند به تصمیم محکمه ایالتی امریکا در مورد ذخایر ارزی افغانستان

د افغانستان بانک منحیث بانک مرکزی کشور که مدیریت ذخایر ارزی کشور را بعهده دارد، فیصله محکمه ایالتی امریکا بر عدم پرداخت غرامت به متضررین ۱۱ سپتمبر از دارایی های افغانستان را استقبال می نماید.

د افغانستان بانک بر اساس قانون مسئولیت حفظ، استفاده و مدیریت ذخایر ارزی کشور را بعهده دارد و در پرتو اصول، هر از گاهی گزارش فعالیت های خویش را با شهروندان و در صورت لزوم دید، با نهادهای بین المللی در میان می گذارد.

ذخایر ارزی افغانستان دارایی افغان هاست که طبق قانون به منظور ثبات پولی، تقویت سیستم مالی و تسهیل تجارت با جهان استفاده می شود. مردم افغانستان می خواهند که محدودیت های اعمال شده بر ذخایر ارزی کشور به طور کامل برداشته شود تا ملت رنج دیده این سرزمین از مشکلات روان اقتصادی رهایی یابند.

هیئت رهبری د افغانستان بانک به نهادهای بین المللی اطمینان می دهد که به تمام معیارها، قوانین و مقررات پذیرفته شده بین المللی متعهد هستند و تعهدات بین المللی خود را به خوبی رعایت می کنند و این بانک از ظرفیت و تخصص کافی برای انجام وظایف خود برخوردار است.

د افغانستان بانک آماده است تا برای رفع نگرانی های بین المللی با کشورهای جهان و سازمان های مرتبط همکاری همه جانبه داشته باشد.

د افغانستان د اسعاري زېرمو په اړه د امریکا د ایالتي محکمې د وروستۍ پرېکړې په اړه د افغانستان بانک مطبوعاتي اعلامیه

د افغانستان بانک د هېواد د مرکزي بانک په توګه چې د هېواد د اسعاري زېرمو مدیریت پر غاړه لري د سپټمبر ۱۱ مې پېښې زیانمنو ته د افغانستان د اسعاري زېرمو د نه ورکولو په اړه د امریکا د ایالتي محکمې له پرېکړې هرکلی کوي.

د افغانستان بانک د قانون پر بنسټ د هېواد د اسعاري زېرمو د ساتلو، کارولو او مدیریت کولو دنده پر غاړه لري او د اصولو په رڼا کې وخت پر وخت د خپلو کړنو راپورونه له هېوادوالو او د اړتیا پر مهال له نړیوالو بنسټونو سره شریکوي.

د اسعارو زېرمې د افغانانو ملکیت دی چې د قانون له مخې د پولي ثبات، مالي سیستم د پیاوړتیا او له نړۍ سره د سوداګرۍ د اسانتیا په موخه کارول کېږي. د افغانستان خلک غواړي چې د هېواد د بهرنیو اسعارو په زېرمو باندې لګول شوي محدودیتونه په بشپړه توګه لیرې کړل شي، تر څو د دې خاورې ځوربدلی ملت له روانو اقتصادي ستونزو خلاص شي.

د افغانستان بانک مشرتابه پلاوی نړیوالو بنسټونو ته ډاډ ورکوي چې ټولو نړیوالو منل شوو معیارونو، قوانینو او مقرراتو ته ژمن دی او خپل نړیوال مکلفیتونه په ښه ډول مراعاتوي او بانک د خپلو دندو د ترسره کولو لپاره کافي ظرفیت او تخصص لري.

د افغانستان بانک چمتو دی چې د نړیوالو اندیښنو د حل لپاره د نړۍ له هېوادونو او اړوندو سازمانونو سره هر اړخیزه همکاري ولري.

د نړیوال بانک راپور له مخې د ۲۰۲۲ کال له جولای تر نومبره په افغانستان کې د انفلاسیون کچه د ۱۸.۳ سلنې څخه ۹.۱ سلنې ته راټیټه شوې ده چې دا د اغېزناکو پولي سیاستونو ښکارندویي کوي.

بانک

ماهنامۀ د افغانستان بانک

سال شانزدهم شماره ۱۸۷ رجب المرجب ۱۴۴۴ (دلو ۱۴۰۱)

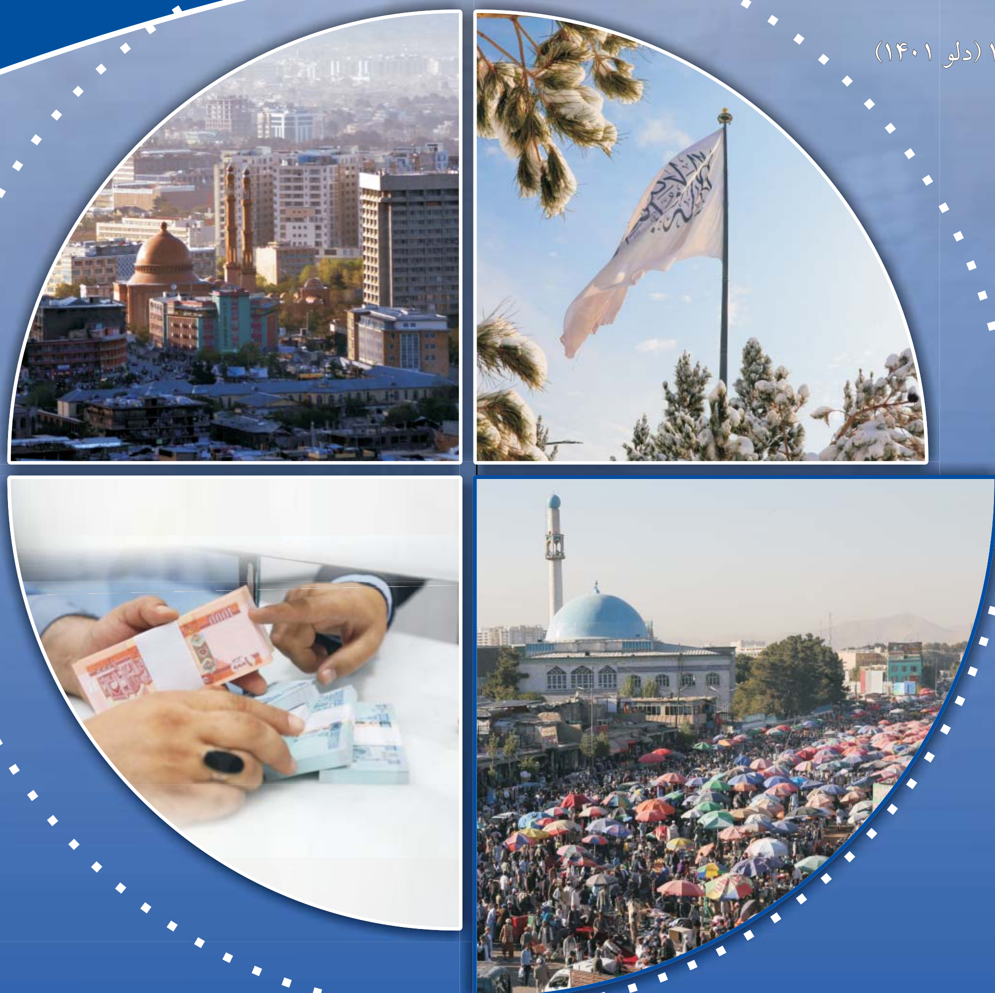

استحکام هرچه بیشتر سکتور بانکی و نقش موثر آن در بهبود وضعیت اقتصادی کشور، مستلزم همکاری و حوصله مندی مداوم هموطنان با بانکهای کشور است. اطمینان شما طی یک سال گذشته به سکتور بانکی سبب شده است که بانکها با روحیه عالی زمینه های مناسب دسترسی به خدمات مالی را در چوکات مسلکی و حرفه ای عرضه نموده و همکار و همگام بسوی ترقی و تعالی کشور گام بردارند.